

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de limitatieve lijst van mogelijke vergunningsplichtige handelingen op gemeentelijk niveau, vermeld in artikel 4.2.5 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

In uitvoering van het Verzameldecreet Omgeving 2024 legt de Vlaamse Regering de limitatieve lijst van vrijgestelde of niet-vergunningsplichtige stedenbouwkundige handelingen vast waarvoor gemeenten via een stedenbouwkundige verordening een vergunningsplicht kunnen invoeren.

Het basisprincipe is dat enkel de Vlaamse Regering bepaalt welke handelingen vergunningsplichtig, meldingsplichtig of vrijgesteld zijn. Gemeenten kunnen slechts binnen de opgelijste handelingen een keuze maken wat betreft bijkomende vergunningsplichten.

Gemeenten noch provincies kunnen meldingsplichtige handelingen vergunningsplichtig of vrijgestelde handelingen meldingsplichtig maken.

Voorliggend besluit inzake de limitatieve lijst gemeentelijke vergunningsplichten moet samen gelezen worden met de wijzigingen aan het Vrijstellingenbesluit en het BVR Meldingen.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld:

- Omgeving en Natuur (beleidsdomein Omgeving)

Inhoudelijk structuurelement

- Omgevingsbeleid ruimte en milieu
- Thema-overschrijdend instrumentarium Omgeving

Beleids- en begrotingstoelichting Omgeving. Begroting 2025

Ik zorg voor het uitwerken van drie uitvoeringsbesluiten in lijn met de wijzigingen aangebracht door het in juli 2024 goedgekeurde Verzameldecreet Omgeving namelijk het vrijstellingenbesluit, het besluit van meldingsplichtige handelingen en het besluit met een limitatieve lijst van

gemeentelijke vergunningsplichten. Ik werk naar een eerste goedkeuring van deze drie uitvoeringsbesluiten

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2025/201 van 12 juni 2025.

Het advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op 17 juni 2025, wordt besproken in punt 3A.

Het ontwerp van besluit werd een eerste maal principieel goedgekeurd op 4 juli 2025 (VR 2025 0407 DOC.0589).

Het advies van SARO, VVSG en VVP werd ingewonnen.

SARO heeft advies uitgebracht op 27 augustus 2025.

De VVSG heeft advies uitgebracht op 17 september 2025.

De VVP heeft advies uitgebracht op 24 september 2025.

Op 28 november 2025 keurde de Vlaamse Regering voorliggend ontwerp besluit een tweede keer principieel goed (VR 2025 2811 DOC.1104).

Deze adviezen werden besproken in de documenten, gevoegd bij de tweede principiële goedkeuring op 28 november 2025.

De Raad van State bracht op 24 december 2025 advies nr. 78.589/1 uit. Voor een bespreking wordt verwezen naar punt 4.

Daarnaast wordt erop gewezen dat voorliggend initiatief, samen met het wijzigingsbesluit inzake meldingen en het wijzigingsbesluit Vrijstellingen, mee uitvoering geeft aan het Actieprogramma inzake rechtszekere en robuuste vergunningen.

2 INHOUD

2.1.1 Kadering

Op 17 mei 2024 bekrachtigde de Vlaamse Regering het Verzameldecreet Omgeving 2024.¹⁴

Dit decreet wijzigde de mogelijkheden voor overheden om via verordeningen een lokaal ruimtelijk beleid te voeren.

De memorie van toelichting bij dit Verzameldecreet Omgeving 2024² geeft aan dat de situatie, waarbij een lokaal bestuur via een stedenbouwkundige verordening quasi ongeremd bijkomende meldings- of vergunningsplichten kon invoeren, tot een enorme complexiteit van potentieel 300 verschillende regeltjes voor vrijstellingen en meldingsplichtige handelingen leidde. Hierdoor zien burgers en bedrijven door de bomen het bos niet meer.

Het Verzameldecreet Omgeving 2024 voorziet dan ook in een systeem dat de principes van duidelijkheid en uniformiteit combineert met lokale autonomie en maatwerk, waarbij inspiratie werd gezocht bij de regeling inzake Onroerend Erfgoed en de gemeentelijke toelatingsplichten.

¹ Decreet van 17 mei 2024 houdende diverse bepalingen over omgeving, leefmilieu en natuur en ruimtelijke ordening, B.S. 10 juli 2024.

² Parl.St. VI.Parl. 2023-24, nr. 2182/1.

Het basisprincipe hierbij is dat enkel de Vlaamse Regering bepaalt welke handelingen vergunningsplichtig, meldingsplichtig of vrijgesteld zijn. Gemeenten kunnen slechts in beperkte mate een vergunningsplicht invoeren voor die vrijgestelde of niet-vergunningsplichtige stedenbouwkundige handelingen die opgelijst worden door de Vlaamse Regering.

2.1.2 Bespreking van de handelingen waarvoor de gemeente een vergunningsplicht kan invoeren

Voor een bespreking van de limitatieve lijst van handelingen waarvoor de gemeente een vergunningsplicht kan invoeren, wordt verwezen naar het bijhorende Verslag aan de Vlaamse Regering.

Hierin worden ook de decretale overgangsmaatregelen verder toegelicht.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

Voorliggend besluit heeft

- geen andere budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid,
- geen andere impact op het personeel van de Vlaamse Overheid, en
- geen andere impact op de lokale en provinciale besturen

dan deze besproken bij de eerste principiële goedkeuring ervan op 4 juli 2025.

4 ADVIES RAAD VAN STATE

De Raad van State bracht op 24 december 2025 advies nr. 78.589/1 uit.

Gelet op de samenhang met de voormelde adviesaanvragen 78.591/1 en 78.593/1 stelt de Raad dat de inwerkingtreding van de te nemen besluiten op elkaar afgestemd dient te worden om ongewilde rechtsgevolgen te voorkomen.

Daarom wordt nu uitdrukkelijk gekozen voor een vaste datum van inwerkingtreding.

5 VERDER TRAJECT

Na goedkeuring door de Vlaamse Regering wordt voorliggend besluit gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

6 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de limitatieve lijst van mogelijke vergunningsplichtige handelingen op gemeentelijk niveau, vermeld in artikel 4.2.5 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en natuur, te gelasten het voormelde besluit te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

Bijlagen:

- Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de limitatieve lijst van mogelijke vergunningsplichtige handelingen op gemeentelijk niveau, vermeld in artikel 4.2.5 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke OrdeningHet verslag, horend bij voormeld besluit van de Vlaamse Regering
- Advies nr. 78.589/1 van de Raad van State, afdeling wetgeving, van 24 december 2025.